

РЕШЕНИЕ

№ 4835

гр. София, 03.11.2011 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 24 състав, в
публично заседание на 24.10.2011 г. в следния състав:

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ: Бранимира Митушева

при участието на секретаря Гургана Маринова, като разгледа дело номер **4367** по описа за **2011** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 – 178 от АПК.

Образувано е по жалба на М. Й. К. от [населено място] срещу Решение № РД-Е126-215/19.11.2010 г. на главния секретар на Националната здравноосигурителна каса.

В жалбата се твърди, че оспореният административен акт е незаконосъобразен, като постановен при съществено нарушение на административно-производствените правила и в противоречие с материално-правните разпоредби на закона. Конкретни доводи относно незаконосъобразността на решението не са изложени от жалбоподателя. Възразява се още, че административният акт е нищожен, тъй като е постановен при липса на компетентност на издалия го административен орган. Претендира се от съда да постанови съдебно решение, с което да бъде прогласено за нищожно оспореното решение или отменено, като незаконосъобразно.

Ответникът – ГЛАВЕН СЕКРЕТАР НА НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА /НЗОК/ - редовно призован, чрез процесуалния си представител, оспорва жалбата и моли същата да бъде отхвърлена, като неоснователна по съображения, изложени в писмени бележки.

СОФИЙСКА ГРАДСКА ПРОКУРАТУРА, редовно уведомена, не изпраща представител и не взема становище по жалбата.

Съдът, след като обсъди доводите на страните и прецени събраните и приети по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № E126-01-282/14.12.2009 г., подадено до НЗОК, М. Й. К., е поискал възстановяване по реда на чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72 на разходи за получена спешна и неотложна медицинска помощ по време на престой в [населено място], Ф., за периода 22.05.2009 г. – 30.05.2009 г. Към заявлението е приложена епикриза на М. К., издадена от лечебното заведение – Център за хоспитализация, Л., както и известие за плащане от лечебното заведение на стойност 7 884.00 евро и напомнително писмо от Държавна каса, Главна дирекция „Държавни финанси”.

Така подаденото заявление е разгледано от Комисията към ЦУ на НЗОК по заповед № РД-18-25/16.04.2007 г. за прилагане по реда на чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72. Видно от становището № E126-01-282/19.11.2010 г. Комисията е констатирала, при извършена проверка на здравноосигурителния статус на М. Й. К., че по време на получаване на медицинската помощ лицето е било с прекъснати здравноосигурителни права. При така установеното Комисията е предложила на главния секретар на НЗОК да издаде решение за отказ за възстановяване на разходи по чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72. По делото е приложено и заявка за проверка на здравноосигурителния статус ДОК 05-01-03 с вх. № E126-02-29/18.12.2009 г., съгласно която М. Й. К. за периода на получаване на помощта – 25-30.05.2009 г., е с нарушени права.

С Решение № РД-E126-215/19.11.2010 г. главният секретар на НЗОК е отказал възстановяване на разходи по реда на чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72 по заявление вх. № E126-01-282/14.12.2009 г. на лицето М. Й. К. с мотив, че през периода на получаване на медицинската помощ – стационарно лечение, лицето е било с прекъснати здравноосигурителни права и с оглед на това не се дължи възстановяване на разходи. Видно от приложена по делото обратна разписка жалбоподателят е бил уведомен за цитираното решение на 14.02.2011 г.

Със заповед № РД-09-344/30.09.2010 г. управителят на НЗОК е наредил, на основание чл. 19, ал. 7, т. 1 и т. 2 във връзка с чл. 80а от Закона за здравното осигуряване /ЗЗО/, В. М. – З. – главен секретар на НЗОК, считано от 29.09.2010 г., да подписва решения за възстановяване и решения за отказ за възстановяване на извършени от ЗЗОЛ разходи за получена необходима медицинска помощ при временно пребиваване в друга държава-членка на Европейския съюз, на основание чл. 34 от Регламент на съвета /ЕИО/ № 574/72 за определяна на реда за прилагане на Регламент /ЕИО/ № 1408/71.

При така установените факти, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима – подадена е от надлежна страна и в срока по чл. 149, ал. 5 от АПК с оглед на направеното искане за прогласяване нищожността на оспорения административен акт. Във връзка с това следва да се има предвид, че в настоящото производство съдът следва да се произнесе единствено по отношение на наличието на основанията за нищожност на оспорения отказ, тъй като жалбата срещу същия е подадена след изтичане на 14-дневния срок за оспорване и с оглед на това в частта си, с която се иска отмяна на акта, като незаконосъобразен, жалбата се явява недопустима. Видно от приложената по делото обратна разписка отказът е съобщен на жалбоподателя на 14.02.2011 г., а жалбата е изпратена по пощата на 05.05.2011 г., видно от поставеното пощенско клеймо върху приложения по делото пощенски плик.

Разгледана по същество жалбата, с направеното в нея искане за прогласяване нищожността на оспореното решение, е основателна по следните съображения:

Понятията нищожност и унищожаемост на административните актове не са законово определени, а са установени от административно-правната теория. Подходът при разграничаването им е конкретен при всеки отделен случай в зависимост от

допуснатото нарушение при издаване на акта, което се отразява върху съдържанието му и засяга волеизявлението на административния орган до степен да се приравни на липса на волеизявление. Нищожният акт не поражда правни последици, той е засегнат от толкова съществен порок, че не е годен да породи правно действие и за това съдът следва да обяви неговата нищожност. Съгласно константната съдебна практика, която е непротиворечива, липсата на компетентност на органа при издаване на акта и не спазване на предписаната от закона форма винаги сочат на нищожност на акта, докато нарушението на административно-производствените правила и материалния закон, както и неспазването на целта на закона следва да се преценяват във всеки конкретен случай по какъв начин се отразяват на волеизявлението на административния орган.

Настоящият съдебен състав намира за основателно твърдението на жалбоподателя, че процесният административен акт е нищожен, поради липса на компетентност на издалия го административен орган. За да е законосъобразен един административен акт и да може да породи правни последици на първо място той следва да е издаден от компетентен орган, т. е. от орган овластен за това в пределите на неговата компетентност. Предметната компетентност на административния орган се изразява в две насоки: на първо място, за да бъде издаден един административен акт въпросите, с които е сезиран административният орган трябва да му бъдат подведомствени, т. е. органа да не навлиза в предметната компетентност на други държавни органи и на второ място – административният орган да е компетентен вътре в сферата на административната подведомственост. Само административният акт, издаден от орган, който не е компетентен по материя, степен или място е нищожен и не поражда правни последици. В процесния случай жалбоподателят е сезирал административния орган с искане за възстановяване на разходи за получена спешна и неотложна медицинска помощ при престой в друга държава-членка на Европейския съюз по реда на чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72 за определяне на реда за прилагане на Регламент /ЕИО/ № 1408/71 за прилагането на схеми за социална сигурност към лицата, които се движат в рамките на Общността – наети, самостоятелно заети лица и членовете на техните семейства, които не са задължително здравноосигурени на друго основание. Съгласно чл. 80а от ЗЗО Националната здравноосигурителна каса издава документи, необходими съгласно правилата за координация на системите за социална сигурност за упражняване на здравноосигурителните права на лицата, в 30-дневен срок от датата на подаване на искане от заинтересованите лица. В съответствие с чл. 19, ал. 7, т. 1 и т. 2 от ЗЗО лицето, което представлява НЗОК, организира и ръководи оперативно нейната дейност в съответствие със закона, правилника за устройството и дейността на НЗОК и решенията на надзорния съвет, е управителят на касата. Предвид на това компетентен орган, в чиито правомощия е да постанови решение за възстановяване или за отказ за възстановяване на извършени от здравноосигурените лица разходи за получена необходима медицинска помощ при временно пребиваване в друга държавна членка на ЕС, е управителят на НЗОК. В тази връзка следва да се има предвид, че за да е налице правната възможност за делегиране на част от правомощията на управителя на НЗОК на друго упълномощено лице, то това следва да бъде допуснато от самия закон. Изрично в разпоредбата на чл. 16, ал. 2 от Правилника за устройството и дейността на НЗОК /Правилника/, в редакцията ѝ действала към датата на постановяване на оспореното решение – ДВ, бр. 75/2010 г., в сила от 24.09.2010 г., е посочено, че управителят на НЗОК може да възлага част от правомощията си на заместник-директорите на НЗОК в случаите, когато това е допустимо от закона.

Предвид на това в процесния случай към датата на постановяване на оспореното решение от една страна не е съществувала законова възможност управителят на НЗОК да делегира своите правомощия по издаване на документи, удостоверяващи възстановяване или отказ за възстановяване на извършени разходи по реда на чл. 34 от Регламент /ЕИО/ № 574/72, а от друга страна главният секретар на НЗОК не е бил сред изрично посочените от правната норма лица, на които биха могли да се делегират правомощия и то само в случаите, определени от закона. Единствено възможността за издаване на европейска здравноосигурителна карта от упълномощено от управителя на НЗОК длъжностно лице е изрично регламентирана в разпоредбата на чл. 80б от ЗЗО. Това обстоятелство обаче от своя страна не дава възможност на управителя на НЗОК, в качеството си на представляващ НЗОК, да делегира на лица от администрацията на НЗОК други свои правомощия във връзка с издаването на документи за упражняване на здравноосигурителни права при прилагане на правилата за координация на системите за социална сигурност, след като в нормативен акт не е изрично предвидена такава възможност. В конкретния случай за управителя на НЗОК не е съществувала правната възможност да предоставя правомощията си по издаване на процесното решение на главния секретар на НЗОК и с оглед на това решението се явява нищожно, поради липса на компетентност на издателя на акта. В тази връзка следва да се има предвид, че и в новата редакция на чл. 16, ал. 2 от Правилника /в сила от 01.02.2011 г./, където е регламентирана възможност управителя на НЗОК да възлага част от правомощията си на подуправителя и главния секретар на НЗОК, изрично е записано също, че това следва да става само в случаите когато това е допустимо от закона.

Предвид гореизложеното настоящата съдебна инстанция намира, че така подадената жалба с искане за прогласяване нищожността на оспорения акт е основателна и доказана и като такава следва да бъде уважена.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК Административен съд – София град, 24-ти състав

РЕШИ:

ОБЯВЯВА за нищожно по жалба на М. Й. К. от [населено място] № РД-Е126-215/19.11.2010 г. на главния секретар на Националната здравноосигурителна каса.

ВРЪЩА административната преписка на НАЦИОНАЛНАТА ЗДРАВНООСИГУРИТЕЛНА КАСА, за произнасяне с валиден административен акт, в 14-дневен срок от получаване на съобщението за влязлото в сила решение, при спазване на дадените от съда задължителни указания по прилагането на закона.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата на М. Й. К. от [населено място] срещу Решение № РД-Е126-215/19.11.2010 г. на главния секретар на Националната здравноосигурителна каса в частта ѝ, с която се иска отмяна на акта и ПРЕКРАТЯВА производството по адм. дело № 4367/2011 г. по описа на Административен съд – София град, Второ отделение, 24-ти състав, в тази му част.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред ВАС на РБ в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му, а в частта, с която се прекратява производството с частна жалба в 7-дневен срок от получаване на съобщението пред ВАС на РБ.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪДИЯ:

